

Prof. Dr. Türkan AKBAYRAK

Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

KADIN SAĞLIĞINDA FİZYOTERAPİSTİN ROLÜ

Hazırlayan:
Fzt. Onur Ulukuz
www.onurulukuz.com

Yıl: 1
Sayı: 9

Hipokrat
e-Bülten

Aralık
2017

Bu bülten 10 günde bir konuk yazarlarımız tarafından bilgi amaçlı paylaşılmaktadır. Ticari amacı yoktur.

www.hipokratkitabevi.com

“Sağlıklı olmak”, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından, yalnızca hastalık veya sakatlığın olmaması değil, tam bir fiziksel, mental ve sosyal iyilik hali olarak tanımlanmaktadır. Bir hastalık veya durumun kadın sağlığı problemi olarak kabul edilebilmesi için beş kriteri sağlaması gereklidir: hastalık benzersiz veya özgün olmalı, daha yaygın olmalı, daha ciddi olmalı, farklı risk faktörlerine sahip olmalı veya kadınlar veya kadın alt grupları için farklı yaklaşımları gerektirmelidir.

“Kadın Sağlığı’nda Fizyoterapi”, genel anlamda, kadınlarda görülebilecek çeşitli sağlık problemlerine özel olarak planlanan ve uygulanan ve cerrahi olmayan yaklaşımları kapsayan bir fizyoterapi alt uzmanlık alanı olarak tanımlanabilir.

Kadın sağlığı fizyoterapisti, multidisipliner ekibin çok önemli bir üyesidir. Dolayısıyla obstetrik, jinekolojik ve diğer ilgili sağlık ekibi üyeleri ve bu ekiplerin meslek birlikleri veya dernekleri ile sıkı iş birliği içinde olmalıdır.

Tüm dünyada, kadın sağlığı fizyoterapistleri, hastalarına saygılı ve ilgili bir ortamda kanıta-dayalı, profesyonel ve kapsamlı bir hizmet sunmayı amaç edinmektedir. Kadın sağlığı fizyoterapistinin, çocukluk çağından itibaren kadının hayatının tüm dönemlerinde rolü vardır. Kadın sağlığı fizyoterapisti; eğitimci, klinik uygulayıcı, danışman, araştırmacı ve yönetici rollerinde görev alabilmektedir. Fizyoterapist tüm bu rollerde, sağlıkla ilişkili fiziksel ve emosyonel veya psikososyal faktörleri gözetenek hastayı bir bütün olarak ele almakta ve tedavi etmektedir.

Dünya Fizyoterapi Konfederasyonu (World Confederation for Physical Therapy-WCPT)’nin bir alt grubu olan Uluslararası Kadın Sağlığı Fizyoterapistleri Örgütü (International Organization of Physical Therapists in Women’s Health- IOPTWH), kadın sağlığı fizyoterapistinin rollerini;

- Kadının yaşam evreleri süresince değerlendirilmesi, tedavi ve eğitimi,
- Fizyoterapi öğrencilerinin eğitimi,

Yıl: 1
Sayı: 9

Hipokrat e-Bülten

Aralık
2017

- Sağlık uzmanları ve kuruluşlarının eğitimi,
- Toplum eğitimi ve,
- Kadın Sağlığı ve Kadın Sağlığı'nda Fizyoterapide araştırma girişimlerini teşvik etmek olarak sıralamaktadır.

Kadının yaşam evreleri süresince değerlendirilmesi, tedavi ve eğitimi

Doğurganlık çağı

- Postür, vücut mekanikleri, uygun egzersiz alışkanlıkları ve egzersiz eğitimiyle kas-iskelet sistemi disfonksiyonlarının önlenmesi,
- Gebelik, doğum ve yenidoğan bakımıyla ilişkili kas-iskelet sistemi veya ortopedik disfonksiyonların değerlendirme ve tedavisi, sakroiliak eklem disfonksiyonu, simfizis pubis seperasyonu, bel ağrısı, vb.
- Yatak istirahati/aktivite kısıtlamalarını içeren yüksek riskli gebelik uygulamaları,
- Sezaryen sonrası rehabilitasyon,
- Egzersiz, emzirme ve emzirme ilişkili problemlerde destek ve ergonomi eğitimi içeren prenatal ve postpartum bakım,
- Pelvik taban disfonksiyonunun önlenme ve tedavisi,
- Hastayı ve mümkünse doğum partnerini, gevşeme teknikleri, solunum farkındalığı, pozisyonlama ve masaj gibi ağrı yönetim stratejileri konusunda eğitmek,
- Diğer hasta populasyonlarının özel bireysel gereksinimlerini ele alma: özürlü kadınlar, özel kültürel ihtiyaçları olan kadınlar, atlet gebeler, adolesan veya ileri yaşta anne adayları.

Jinekolojik, Ürolojik ve Gastroenterolojik Durumlar

- Pelvik taban disfonksiyonu - üriner ve fekal inkontinans, pelvik organ prolapsı, kas zayıflığı, aşırı aktivite ve/veya ağırlı sendromlarla ilişkili seksüel disfonksiyon (ayrıca bu disfonksiyonların erkeklerde ve çocuklarda tedavisi)
- Mesane ağrısı ve/veya üretral ağrı ve disfonksiyon
- Kronik pelvik ağrı; örn. interstisyel sistit, huzursuz barsak, konstipasyon, endometriozis, dismenore, premenstruel sendrom, disparrüni, vulvodini
- Lenfödem tedavisini de kapsayan jinekolojik cerrahi öncesi ve sonrası fizyoterapi ve rehabilitasyon
- Abdominal cerrahi sonrası rehabilitasyon.

Diğer

- Kemik sağlığı – osteopeni, osteoporoz ve ilişkili sağlık risklerinin önlenmesi ve fizyoterapisi
- Meme cerrahisi sonrası – muskuloskeletal disfonksiyon, lenfödem tedavisi
- Fibromiyalji ve kronik ağrı sendromlarının tedavisi
- Yeme bozuklukları – eğitim, günlük yaşam aktiviteleri, makul ve güvenli egzersiz programlarının geliştirilmesi
- Menopozda meydana gelecek değişiklikler için hazırlık ve bu deği-

Bu bülten 10 günde bir konuk yazarlarımız tarafından bilgi amaçlı paylaşılmaktadır.
Ticari amacı yoktur.

Yıl: 1
Sayı: 9

Hipokrat e-Bülten

Aralık
2017

Bu bülten 10 günde bir konuk yazarlarımız tarafından bilgi amaçlı paylaşılmaktadır. Ticari amacı yoktur.

şikliklerin tedavisi

- Sağlıklı yaşlanma ve diğer geriatrik konular
- Adolesanlara özel konular
- Kadına özgü spor hekimliği konuları
- Estetik konular
- Kadına özgü sık görülen kardiyovasküler konular; korunma ve tedavi
- Şiddet veya tacize maruz kalan kadınların tedavisi (aile içi şiddet, cinsel istismar, emosyonel istismar veya diğer fiziksel istismarlar)
- Stresle ilişkili hastalıklarda mental sağlığı iyileştirmek için fiziksel stratejiler

Fizyoterapi öğrencilerinin/Kadın Sağlığı'nda Fizyoterapi'de özelleşmek isteyen fizyoterapi öğrencilerinin eğitimi

- Müfredat geliştirme ve eğitime katkı
- Klinik eğitim
- Mentorluk

Kadın Sağlığı fizyoterapistinin rolleri hakkında sağlık profesyonelleri veya kuruluşlarının eğitimi

- Kadın sağlığında özelleşmeyen fizyoterapistler, hekimler, hemşire, ebe ve doğum eğitimcileri, doulalar, evde bakım verenler, psikologlar, kayropraktörler, diğer sağlık uzmanlığı öğrencileri, ve beden eğitimciler ve egzersiz eğitmenlerine fizyoterapistin kadının sağlığında roller hakkında eğitim vermek

Toplum eğitimi

- Kadın sağlığı fizyoterapisti, kadın sağlığı konuları, bilgi kaynakları, değerlendirme ve tedavi seçenekleri, kadınlarda yaşam boyu sağlığın devam ettirilmesi ve optimal düzeye getirilmesinde rol alan fizyoterapistlerin rolleri konularında toplumun farkındalığı ve bilgisini artırmak için çalışır.

SONUÇ

Kadın sağlığı fizyoterapisti; obstetride, ürojinekolojide, onkolojide ve pekçok diğer özel kadın sağlığı problemlerinde multidisipliner ekiplerin çok önemli bir üyesidir. Değerlendirme, tedavi, eğitim ve araştırma rolleri olan kadın sağlığı fizyoterapistleri, kadın sağlığı problemleri açısından temel bilimler, klinik bilimler ve sosyal bilimler alanlarında yeterli bilgi ve donanıma sahip olmalı ve etik prensipler doğrultusunda bu bilgi ve donanımlarını en optimal düzeyde öğrenci, hasta ve topluma aktarmaya kendilerini adanmalıdır.

